

LXII. Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Alap

Dr. Birkner Zoltán
az Alapot kezelő szerv vezetője

Budapest, 2020. június „02.”

Prof. Dr. Palkovics László
az Alap felett rendelkező miniszter

Budapest, 2020. június „02.”

Alap fejezet száma és megnevezése:	LXII. Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Alap
Alap felett rendelkező megnevezése:	Innovációs és Technológiai Miniszter
Alapkezelő megnevezése:	Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal

Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Alap 2021. évi költségvetési javaslata

I. A célok meghatározása:

A Kormány célja, hogy biztosítsa a kutatásra, fejlesztésre és innovációra (a továbbiakban: KFI) fordítandó források koordinált, célszerű és hatékony, a magyar gazdaság versenyképességét támogató felhasználását. Ennek eszköze - a tudományos kutatásról, fejlesztésről és innovációról szóló 2014. évi LXXVI. törvény (KFI tv.) módosítása révén - egy egységes Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Alap (NKFI Alap) működtetése, melyen belül 2020. évben Kutatási Alaprész és Innovációs Alaprész jött létre.

A Kutatási Alaprészből a társadalmilag hasznos kutatási projektek, a kutatási kiválósági célok, a felsőoktatási intézményi és kutatóintézeti, valamint egyéni kutatói kiválóság programok kerülnek finanszírozására. A felhasználás részben pályázatos keretben valósul meg. Az Innovációs Alaprészből a vállalati innováció, illetve a piacorientált – részben az akadémiai és vállalati szektor által közösen megvalósított – kutatás-fejlesztési tevékenységek kerülnek támogatásra.

A kormány – többször megerősített – legfontosabb célkitűzései a KFI területén a következők:

- a hazai kis- és középvállalkozások megerősítése, versenyképességük fokozása,
- az államilag elismert felsőoktatási intézmények, közfinanszírozású kutatóközpontok/kutatóintézetek, valamint a vállalati szektor közötti együttműködés és tudástranszfer elősegítése és megerősítése,
- felsőoktatási és kutatóintézeti KFI támogatása, különös tekintettel a tudás hasznosítására,
- az alapkutatások támogatása, az állami kutatóhelyek (kutatóintézetek és felsőoktatási intézmények) kutatási eredményei gyakorlati hasznosításának elősegítése,
- a nemzetközi együttműködésben megvalósuló innováció támogatása, kiválósági alapon, hazánk globális versenyképességének erősítése, az Európai Kutatási Térségbe történő eredményes bekapcsolódás elősegítése.

II. A célok megvalósításához rendelkezésre álló források 2021-ben:

19. cím Innovációs járulék

Az NKFI Alap tárgyévi elsődleges forrását a KFI tv. 12.§ a) pontja alapján a gazdasági társaságok által befizetett innovációs járulék képezi, melynek összege a Pénzügyminisztérium adatszolgáltatása alapján 85 200,0 millió forint.

20. cím Egyéb bevétel

Az NKFI Alap tárgyévi forrásaihoz a KFI tv. 12.§ f) pontja alapján a fel nem használt előlegekből, szabálytalanság miatt visszafizetendő támogatásokból származó egyéb bevételek is hozzájárulnak. A 2021. évi tervszám a korábbi években realizálódott befizetési összegek alapján került kialakításra.

23. cím Költségvetési támogatás

Az NKFI Alap tárgyévi forrásaihoz a KFI tv. 12.§ b) pontja alapján a központi költségvetésből biztosított központi támogatás is hozzájárul 34 422,4 millió forint összegben.

III. A célok eléréséhez 2021-ben tervezett feladatok, programok:

1. cím: Kutatási Alaprész

A Kutatási Alaprész rendeltetése a társadalmilag hasznos, eredményes kutatási projektek és programok finanszírozása – részben – pályázatok keretében. Ezen jogcím forrásainak terhére kerülnek támogatásra azok a programok, amelyek a felfedező kutatás (alapkutatás) területén, világszinten elismert kutatói kiválóságot ösztönzik. A bármely tudományterületen indított kutatói kezdeményezésű projektek támogatását egy kiszámítható kutatói életpálya modell kialakítása mentén kívánjuk megvalósítani. A Kutatási Alaprész Új Nemzeti Kiválóság Programmal történő kiegészülésének eredményeként a legelső lépésektől kezdve egymásra épülő pályázati konstrukciók keretében kerülnek támogatásra a kutatói pályán elinduló egyetemi és doktori hallgatók, a pályájuk elején járó posztdoktorok és a posztdoktori időszakot követő években önálló kutatást indító tehetséges fiatal kutatók, valamint a már elismert korábbi tudományos eredményekkel rendelkező kutatók, ígéretes projektötletük megvalósítására. A támogatásra érdemes pályázatok kiválasztásának elsődleges szempontjai a projektötlet újdonsága, az emberiség ismeretanyagához való várható hozzájárulása, valamint a kutatás megvalósíthatósága, amelynek egyik garanciája a pályázó korábbi kiváló tudományos teljesítménye. E pályázati konstrukciók biztosítanak lehetőséget a kutatói közösség legszélesebb köre számára új tudományos eredmények elérésére, amelyek meghatározzák a kutatás és fejlesztés nemzetközi kiválóságon és versenyképéségen nyugvó jövőjét, és amelyekből új módszerek, eljárások kidolgozása is várható. Egyes pályázati felhívások nemzetközi tudományos együttműködésekbe való bekapcsolódásra is lehetőséget nyújtanak az alapkutatások területén.

A legkiemelkedőbb hazai kutatók számára a nemzetközi élvonalba tartozó kutatások végzését teszi lehetővé az Élvonal – Kutatási Kiválósági Program, ami hazai viszonylatban, a felfedező kutatás területén kiemelkedő összegű, az MTA Lendület programját meghaladó támogatást biztosít öt éven keresztül az arra érdemes kutatócsoportok számára. A program keretében történő kutatástámogatásra az Élvonal – Kutatási Kiválósági Programról szóló 1185/2017 (IV. 10.) Korm. határozatnak megfelelően 2021. évben 2400,0 millió forint szükséges az egyéni kutatói kiválósági programok támogatásához.

A kimagasló tudományos teljesítmény ösztönzésére szolgál a jelentős nemzetközi hatású, kiemelkedő eredményeket elért kutatócsoportok két éven keresztül történő támogatása, amelynek fő célja a magyar tudomány nemzetközi láthatóságának növelése a magas színvonalú, kiemelkedő hatású – önálló kutatási eredményeket bemutató – tudományos közlemények ösztönzése révén.

Külön pályázati program – Mecenatúra program - segíti a hazai tudományos kutatói közösség nemzetközi vérkeringésbe való bekapcsolódásának ösztönzését: hazai közfinanszírozású támogatás igénybevételével elért kutatási eredmények nemzetközi tudományos konferencián való bemutatását, tudományos cikk vagy könyv formájában való megjelentetését, hazai rendezésű nemzetközi konferenciák szervezését, valamint a nemzetközi tudományos szervezetekben való részvételt. További cél a kiválósági programok és projektek hasznosulásának elősegítése a kutatási eredmények egyenes vagy akár közvetett eredményeként létrejövő innovációk irányába mutató fejlesztéseinek támogatásán keresztül.

Az NKFIH számára kiemelt terület a felsőoktatási intézmények és a kutatóintézetek kiválósági alapú támogatása. Az intézményi szintű, kiválósági alapú támogatások azon egyetemek, kutatóintézetek számára szólnak, amelyek már eddig is kiváló teljesítményt nyújtottak olyan kutatási tématerületeken, amelyek vagy a tudomány, vagy a társadalmi

kihívások szempontjából kiemelt jelentőséggel bírnak. Az NKFIH számára fontos szempont a támogatás során, hogy olyan kutatásokat támogasson, melynek eredményei a társadalom számára közvetlen hasznosulást is jelenthetnek.

Az NKFI Alap 2021. évben a Tématerületi Kiválósági Program keretében támogatja a kutató- és felsőoktatási intézményeket a korábbi években meghirdetett tématerületi kutatások folytatásaként.

Az Elektronikus Információszolgáltatás Nemzeti Program finanszírozásával és működtetésével kapcsolatos feladatokról szóló 1079/2012. (III. 28.) Korm. határozatban a Kormány a Magyar Tudományos Akadémiát (a továbbiakban: MTA) jelölte ki az Elektronikus Információszolgáltatás Nemzeti Program működtetésével kapcsolatos feladatok ellátására. A feladat ellátásához szükséges forrás – összhangban a KFI tv. 13. § (4) bekezdés h) pontjában foglaltakkal – az NKFI Alapból a feladatot ellátó MTA Könyvtár és Információs Központ részére biztosítandó, ennek összege 1950,0 millió forint a 2021. évben is.

2. cím: Innovációs Alaprész

Az Innovációs Alaprészből 2021. évben várhatóan a következő programok valósulnak meg:

- Piacvezérelt vállalati KFI támogatása: A vállalkozások kutatás-fejlesztési és innovációs tevékenységét támogatja piacképes termék, technológia, szolgáltatás kifejlesztése érdekében.
- Start KKV program: A KKV-k innovációs tevékenységének kisebb összegű támogatása.
- Gyorsítósáv program: A program a gyors növekedésre képes és jelentős hazai hozzáadott értéket felmutató társaságok támogatását célozza.
- Start-up factory program: A program célja a hazai start-up ökoszisztéma további fejlesztése, a sikeresen működő inkubátorok eredményes munkájának támogatása.
- Iparjog: A program célja a szellemi tulajdon-védelem eszköztárának tudatos, versenyképességet erősítő, minél szélesebb körű alkalmazásának támogatása.
- Nyílt Innováció: A program ösztönzi a KKV-k bevonását nagyvállalatoknál felmerülő kutatási és innovációs kérdések, problémák megoldásában.
- Nemzetközi programok: Bilaterális tudományos és technológiai (TéT) programok és Horizont 2020 programban való hazai részvétel ösztönzése, a kapcsolódó partnerségi programokban való magyar részvétel elősegítése.
- Kompetencia Központok: A program célja a vállalati oldal K+F igényét folyamatosan kiszolgálni képes, költségvetési és nonprofit kutatóintézetek, egyetemi és vállalati kutatóhelyek alapjain mátrixszervezetként működő tudásközpontok létrehozása, amelyek nagy tématerületi, társadalmi kihívásokra koncentrálnak.
- COVID Alap: A keret célja a koronavírus okozta pandémiás helyzet kezeléséhez szükséges kutatás-fejlesztési projektek azonnali támogatásának biztosítása.
- Befektetés a jövőbe Alap: A keret célja a koronavírus okozta későbbi helyzet megelőzését, elkerülését, az új lehetőségek kihasználását szolgáló kutatás-fejlesztési projektek támogatásának biztosítása.

A nemzetközi KFI együttműködések fontos részét alkotják a kétoldalú tudományos és technológiai kapcsolatokon alapuló programok. A kétoldalú tudományos és technológiai kapcsolatok erősítése érdekében az NKFI Hivatal több pályázati konstrukciót is működtet: a kutatói mobilitás, szakembercseré támogatásától kezdődően egészen a közös projektek megvalósításáig. A két- vagy többoldalú együttműködésekre épülő projekt-alapú pályázati felhívások keretében az ipari alkalmazott kutatások és az innovációs tevékenységek támogatására is lehetőség nyílik.

Az NKFI Hivatal számos pályázati felhívással igyekszik elősegíteni a magyar kutatási szervezetek és vállalkozások sikeres részvételét az EU Horizont Európa programjában és a kapcsolódó közös programokban. A támogatási konstrukciók részben a nemzetközi

konzorcialis együttműködések, illetve innovatív kis- és középvállalkozásoknak szóló pályázatok előkészítését célozzák, részben az EU Horizont 2020 illetve Horizont Európa partnerségi konstrukcióiban a nemzetközi pályázati felhívásokban nyertes magyar résztvevők projektjeinek finanszírozását biztosítják. A magyar kutatók jelentős, a Kutatási Infrastruktúrák Európai Stratégiai Fórumának listáin szereplő, illetve hazai hozzájárulásból is finanszírozott nemzetközi kutatási infrastruktúrákhoz való hozzáféréseinek javítása érdekében, új pályázati konstrukció kerül meghirdetésre.

Az EU Horizont 2020 kutatási és innovációs keretprogramján belül, a „Kiválóság terjesztése, a részvétel szélesítése” alprogramban került meghirdetésre az ún. Teaming pályázat, amelynek célja kiválósági központok kialakítása az alacsonyabb KFI teljesítményű országokban nemzetközi szinten elismert, vezető európai intézmények segítségével. Az NKFI Alap az Európai Bizottság Horizon 2020 keretprogramjának Teaming konstrukciójában nyertes magyar vezetésű konzorciumok második pályázati fázishoz szükséges állami támogatások biztosításáról szóló 1356/2016. (VII. 12.) Korm. határozat alapján a Teaming konstrukció második pályázati fázisában nyertes magyar vezetésű konzorciumnak, a Magyar Molekuláris Medicina Kiválósági Központnak nyújt az Európai Unió forrást kiegészítő állami támogatást.

3. cím Befizetés a központi költségvetésbe

Az NKFI Alap 21 177,8 millió forint befizetést teljesít a tudás-intenzív, nagy hozzáadott értéket teremtő és nemzetgazdasági növekedést ösztönző kutatásfejlesztési tevékenységek finanszírozásának elősegítése érdekében.

4. cím: Alapkezelőnek átadott pénzeszköz

Az alapkezelés összege a 2020. évhez hasonlóan 1952,8 millió forint összegben került megállapításra, amely a kiadási főösszeg mindössze 1,42%-át teszi ki.

IV. A 2021. évi bevételi és kiadási tervszámokat megállapító 1761/2019. (XII. 23.) Korm. határozattól való eltérés indokolása:

Az NKFI Alap kiadása 2900,0 millió forinttal, a bevétele 7000,0 millió forinttal alacsonyabb lett a hivatkozott határozatban megállapítottéhoz képest. Az eltérés az innovációs járulék összegénél jelentkezett. A bevételi kiesés ellentételezésére az NKFI Alap felhalmozott maradványa 4100,0 millió forint összegben biztosítja 2021-ben az NKFI Alap számára a szükséges felhasználás fedezetét.

V. 2021-ban tervezett költségvetési bevételek és költségvetési kiadások számszaki bemutatása:

millió forintban egy tizedessel

Megnevezés	Költségvetési kiadások	Költségvetési bevételek
Kutatási Alaprész	49 522,4	
Innovációs Alaprész	65 159,2	
Befizetés a központi költségvetésbe	21 177,8	
Alapkezelőnek átadott pénzeszköz	1 952,8	
Innovációs járulék		85 200,0
Egyéb bevétel		1 000,0
Költségvetési támogatás		34 422,4
Összesen:	137 812,2	120 622,4